

422

Besluit van 14 augustus 1987, houdende wijziging van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, het Rijkswachtgeldbesluit 1959 en de Uitkeringsregeling 1966

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Binnenlandse Zaken van 19 mei 1987, nr. AB87/U705, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 125 van de Ambtenarenwet 1929 (Stb. 530);

De Raad van State gehoord (advies van 6 juli 1987, nr. WO4.87.0234);

Gezien het nader rapport van Onze Minister voornoemd van 29 juli 1987, nr. AB87/1057, directoraat-generaal Management en Personeelsbeleid, directie Arbeidsvoorwaarden, afdeling Algemene en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

ARTIKEL I

In het Algemeen Rijksambtenarenreglement (Stb. 1931, 248)¹ werden de volgende wijzigingen aangebracht.

A. In **artikel 93**, tweede lid vervalt de zinsnede «, behalve in het geval, bedoeld in artikel 99,».

B. **Artikel 99** wordt vervangen door:

Artikel 99

1. Aan de ambtenaar in vaste dienst kan ook op andere gronden dan die in artikel 98 zijn geregeld of waarnaar in dat artikel wordt verwezen, ontslag worden gegeven. Dat ontslag wordt eervol verleend.

2. In geval van ontslag ingevolge het eerste lid wordt door het tot ontslagverlening bevoegde gezag een regeling getroffen waarbij de ambtenaar een uitkering verleend wordt, die, naar het oordeel van dat bevoegde gezag, met het oog op de omstandigheden redelijk is te achten. Deze uitkering zal in geen geval minder mogen zijn dan die, welke de ambtenaar op grond van het bepaalde in het volgende artikel zou toekomen, in geval van een ontslag als daar bedoeld.

ARTIKEL II

Het Rijkswachtgeldbesluit 1959 (Stb. 1986, 489)² wordt gewijzigd als volgt.

A. Na artikel 4 wordt onder het opschrift: Inschrijvingsplicht een nieuw **artikel 4a** ingevoegd, luidende:

Artikel 4a

1. Zolang de belanghebbende de leeftijd van 55 jaar nog niet heeft bereikt, is hij verplicht zich bij het Gewestelijk Arbeidsbureau van zijn woonplaats als werkzoekende te doen inschrijven uiterlijk op de eerste werkdag, volgende op die waarop het ontslag ingaat.

2. Onze Minister kan bepalen dat de in het eerste lid omschreven verplichting niet geldt voor bepaalde belanghebbenden of groepen van belanghebbenden die de leeftijd van 55 jaar nog niet hebben bereikt.

B. Aan het derde lid van artikel 13 worden de onderdelen c en d toegevoegd, luidende:

c. de in **artikel 4a**, eerste lid bedoelde inschrijving teniet doet of nalaat haar op de door het Gewestelijk Arbeidsbureau bepaalde tijdstippen te doen verlengen;

d. als ingeschrevene bij het Gewestelijk Arbeidsbureau verzuimt gevolg te geven aan een oproeping of aanwijzing van dat bureau, die kan leiden tot het verkrijgen van werk, dat voor hem passend kan worden geacht dan wel weigert dergelijk werk te aanvaarden.

C. Met vernummering van het huidige vierde lid van artikel 13 tot zevende lid worden in dat artikel drie nieuwe leden ingevoegd luidende:

4. Indien een belanghebbende doet blijken overwegend bezwaar te hebben om de hem door het Gewestelijk Arbeidsbureau aangewezen dienstbetrekking te aanvaarden, wordt door de directeur van dat bureau advies ingewonnen van de Commissie van Advies, bedoeld in het koninklijk besluit van 17 juli 1944 (Stb. E 51).

5. Indien deze commissie zich met de aanwijzing verenigt, wordt de aangewezen betrekking geacht voor de belanghebbende passend te zijn.

6. Indien de directeur van het Gewestelijk Arbeidsbureau zich niet met het advies van de in het vijfde lid bedoelde commissie kan verenigen, vraagt hij de beslissing van de directeur-generaal voor de Arbeidsvoorziening, die bindend is.

D. Aan het tweede lid van artikel 14 wordt een nieuw onderdeel toegevoegd, luidende:

d. niet als werkzoekende bij het betrokken Gewestelijk Arbeidsbureau staat ingeschreven, tenzij hij aantoont dat hij redelijkerwijs niet in staat is geweest om te voldoen aan de in artikel 4a, eerste lid, gestelde verplichting.

ARTIKEL III

In de Uitkeringsregeling 1966 (Stb. 1986, 490)² wordt de volgende wijziging aangebracht.

In **artikel 6**, eerste lid, wordt «de leeftijd van 60 jaar» vervangen door: de leeftijd van 55 jaar.

ARTIKEL IV

1. Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin het wordt geplaatst.

2. De in artikel 4a van het Rijkswachtgeldbesluit 1959 neergelegde inschrijvingsplicht geldt ten aanzien van degene die op de datum van inwerkingtreding van dit besluit belanghebbende is in de zin van het Rijkswachtgeldbesluit 1959 eerst met ingang van de vierde kalendermaand na de datum van uitgifte van het Staatsblad waarin dit besluit wordt geplaatst.

¹ Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 7 juli 1987, Stb. 393.

² Laatstelijk gewijzigd bij koninklijk besluit van 28 augustus 1986, Stb. 488.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaalde in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

's-Gravenhage, 14 augustus 1987

Beatrix

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk

Uitgegeven de *vierentwintigste* september 1987

De Minister van Justitie,
F. Korthals Altes

NOTA VAN TOELICHTING

In de nota Afslanking rijksoverheid 1988-1990 (Kamerstukken II, 1986/87, 19 827, nr. 2) is uiteengezet, dat het doel van de zgn. afslankingsoperatie waarbij het arbeidsvolume bij de rijksoverheid in de jaren 1988-1990 zal worden gereduceerd met $\pm$ 20 000 arbeidsjaren, tweeledig is. Niet alleen moet de omvang van de rijksdienst worden verkleind en een belangrijke bezuiniging op de loonsom van de rijksoverheid worden gerealiseerd, tevens wordt beoogd de kwaliteit van de overheid te verbeteren. In dat verband is het personeelsbeleid van de Minister van Binnenlandse Zaken erop gericht om de beheersmatige verantwoordelijkheid te verschuiven naar het departementale management en het in staat te stellen stimulerend op te treden en mogelijkheden te vergroten via mobiliteit en flexibiliteit van de inzet van personeel.

Het onderhavige besluit strekt ertoe twee elementen uit deze laatste component van de noodzakelijke (structurele) wettelijke basis te voorzien.

Het eerste element betreft een wijziging van het ontslagrecht dat betrekking heeft op enkele procedures die bij ontslagverlening op basis van hoofdstuk X van het Algemeen Rijksambtenarenreglement (ARAR) thans gevolgd moeten worden. Een te veel tijd vragende en in de praktijk als hinderlijk ervaren procedure is de bij besluit van de Minister van Binnenlandse Zaken van 2 november 1976, nr. R076/U1658, voorgescreven adviesprocedure met betrekking tot een voorgenomen ontslag met toepassing van artikel 98, eerste lid, onder g van het ARAR. Ik ben voornemens dit besluit in te trekken, zodat op decentraal niveau op eenvoudiger en minder omslachtige wijze van de voorhanden ontslagmogelijkheden gebruik gemaakt kan worden. Door deze wijziging wordt geen afbreuk gedaan aan de in de Ambtenarenwet 1929 neergelegde normen waaraan ook ontslagbesluiten getoetst kunnen worden.

Vergt het wegnemen van de evenvermelde procedurele hindernis bij artikel 98, eerste lid, onder g, ARAR geen wijziging van het ARAR, anders ligt het bij artikel 99 ARAR. Daarin is thans een zware procedure opgenomen voor het verlenen van ontslag op andere dan de in artikel 98 met name genoemde gronden en voor het in dat kader treffen van een uitkeringsregeling. Ontslag op grond van artikel 99 vindt plaats indien niet een specifieke ontslaggrond voorhanden is, maar er andere gewichtige redenen zijn om tot ontslag over te gaan. Het gaat dan in het algemeen om onverenigbaarheid van karakters, in de jurisprudentie ook bekend als incompatibilité d'humeur. Waar het artikel onderdeel uitmaakt van een als limitatief te verstaan geheel van ontslaggronden, moeten factoren en omstandigheden om grond te kunnen zijn voor ontslag als hier bedoeld, in overwegende mate betrekking hebben op de persoon van de ambtenaar en zijn directe werkomgeving. Er kan derhalve geen sprake zijn van een algemene en onbepaalde ontslaggrond naast de bestaande gronden zoals bijvoorbeeld ongeschiktheid en reorganisatie. De grond kan dus niet gehanteerd worden voor ontslagverlening in het kader van de afslankingsoperatie.

De thans nog voorgescreven tussenkomst van de Minister-President is in het vervolg niet meer voorgescreven. Aldus kan op decentraal niveau op eenvoudiger wijze toepassing worden gegeven aan artikel 99 ARAR. Van deze gelegenheid wordt tevens gebruik gemaakt om de uitzondering die in artikel 93, tweede lid is neergelegd te schrappen: ook de reden van een ontslag op grond van artikel 99 moet schriftelijk worden meegedeeld.

Het tweede element heeft betrekking op de mogelijkheden van herplaatsing van een ontslagen ambtenaar. Ter ondersteuning van het streven om ontslagen werknemers zo enigszins mogelijk te kunnen herplaatsen ook buiten de overheid, is het wenselijk dat ook werkzoekende ambtenaren staan ingeschreven bij het Gewestelijk Arbeidsbureau (GAB). De verplichting zich als werkzoekende in te schrijven ontbreekt tot nu toe in het Rijkswachtgeldbesluit 1959. In artikel II wordt daarin nu voorzien. De

verplichting zal echter niet gelden voor ambtenaren die de leeftijd van 55 jaar of ouder hebben bereikt.

Omdat het in de toekomst wenselijk kan zijn om de categorie personeel voor wie de verplichting bij eventueel zich in de toekomst voordoende Krimp-operaties uit te breiden is in het tweede lid van artikel 4a een delegatiebepaling opgenomen die een verdere uitbreiding door de Minister van Binnenlandse Zaken mogelijk maakt.

In artikel III wordt de reeds in de Uitkeringsregeling 1966 voorkomende inschrijvingsverplichting geharmoniseerd met de nieuw opgenomen inschrijvingsplicht van het Rijkswachtgeldbesluit 1959.

In artikel IV is bepaald dat de inschrijvingsplicht bij het GAB eerst geruime tijd na inwerkingtreding van dit besluit zal gelden. Aldus zullen betrokkenen voldoende gelegenheid hebben aan hun verplichting te voldoen. Ik ben overigens voornemens betrokkenen voor zover mogelijk op de hoogte te stellen van deze verplichting.

Het onderhavige besluit is getoetst aan de hand van de beknopte vragenlijst die is opgenomen in de «Aanwijzingen inzake de toetsing van ontwerpen van wet en van algemene maatregelen van bestuur», zoals vastgesteld door de Minister-President op 16 januari 1985.

Het besluit strekt tot vereenvoudiging en stroomlijning van procedures en past derhalve in het streven naar deregulering. Met betrekking tot de rechtsbeschermingslast zij opgemerkt dat deze door het onderhavige besluit waarschijnlijk geen wijziging zal ondergaan.

De Minister van Binnenlandse Zaken,
C. P. van Dijk